

ที่ ชทพ. ๓๐/๒๕๖๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้ง
ในนามพรรค (Primary Election)

เรียน ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ตามที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในหลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หมวด ๓ การส่งผู้สมัคร
รับเลือกตั้ง ได้นำระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) และ
ขณะนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ดำเนินการจัดส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
(กรธ.) และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อพิจารณาว่าตรงกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพื่อให้
เป็นไปตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๗ วรรค ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น

ในการนี้ พรรคชาติไทยพัฒนา ในฐานะเป็นสถาบันการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบ
โดยตรง อีกทั้งยังมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการปฏิรูปการเมือง มาตั้งแต่ในสมัยที่นายบรรหาร ศิลปอาชา
ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ที่เคยผลักดันการปฏิรูปสำเร็จสามารถประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาแล้ว นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดฉบับหนึ่ง จนได้รับการเรียกขานกันว่า “รัฐธรรมนูญ
ฉบับประชาชน” ดังนั้น การทำงานอย่างทุ่มเทเสียสละของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) คณะกรรมการ
การเลือกตั้ง (กกต.) และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองสำคัญในครั้งนี้
จึงมีความสอดคล้องกับแนวทางและเจตนารมณ์ของพรรคชาติไทยพัฒนาเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม พรรคชาติไทยพัฒนาซึ่งมีกระผมดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
บริหารพรรค มีข้อคิดเห็นที่จะชี้ประเด็นปัญหา อุปสรรค ในเชิงปฏิบัติและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการคัดเลือก
ผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) ดังต่อไปนี้

๑. ผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ จนส่งผลไปยังการเลือกตั้งโดยรวม
ทั้งระบบ

๑.๑ ระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค
(Primary Election) อาจส่งผลที่ทำให้สิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิก
พรรค ไม่สามารถลงคะแนนเลือกตั้งผู้ที่จะสมัครที่เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ ยึดมั่นการกระทำที่
ถูกต้อง จนเป็นที่ประจักษ์และเป็นเคารพรักโดยทั่วไปในเขตเลือกตั้งนั้น ตามที่ปรารถนาได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่ลง

/ สมัคร....

สมัครคนดังกล่าวไม่สามารถผ่านกระบวนการและขั้นตอนการคัดเลือกเบื้องต้นที่มีสมาชิกพรรคจำนวนน้อยมาลงคะแนน (องค์ประชุมการคัดเลือกเบื้องต้นสำหรับสาขาพรรค เพียง ๑๐๐ คน และ ๕๐ คน สำหรับตัวแทนพรรคประจำจังหวัด) ยิ่งไปกว่านั้น สมาชิกผู้มาใช้สิทธิ์ลงคะแนนเบื้องต้นอาจถูกระดมหรือจัดเตรียมมาด้วยวิธีการฉ้อฉลที่หลากหลาย เช่น การให้คำยานพาหนะและค่าเสียเวลาหรือแม้กระทั่งถึงใช้วิธีการซื้อเสียงก็ตาม

๑.๒ ระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) กรณีตามข้อ ๑.๑ อาจส่งผลไปถึงคะแนนรวมที่จะนำมาคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อได้ เนื่องจากการลงคะแนนให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งใบเดียว ต้องนำคะแนนดังกล่าวมารวมคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อด้วย เมื่อผู้สมัครที่ตนเองสนับสนุนไม่สามารถผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นได้ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอาจหันไปลงคะแนนให้ผู้สมัครคนอื่นหรือไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเลย

๑.๓ ระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) มีหลักการสำคัญที่เป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จอย่างแท้จริงของระบบนี้ได้ นั้น พรรคการเมืองต้องสามารถดำเนินการตามที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. หมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง มาตรา ๔๗ ดังนี้ “.....ต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง” นั้นหมายความว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคได้รับเลือกมาจากเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกพรรคในเขตเลือกตั้งนั้น แต่หลักการหรือหัวใจสำคัญดังกล่าวกลับถูกยกเว้นไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๓๕/๑ มีข้อความดังนี้ “ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับหากพรรคการเมืองใดได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้แล้วในจังหวัดใด ให้พรรคการเมืองนั้นสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น” นั้นหมายความว่าสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตระหนักเป็นอย่างดีว่า พรรคการเมืองและอาจรวมถึงสมาชิกพรรคการเมือง ขั้นตอนและกลไกต่างๆ ที่จะสนับสนุนส่งเสริมระบบนี้ด้วย ยังไม่มีความพร้อมสำหรับระบบนี้

การยกเว้นหลักการสำคัญดังกล่าวข้างต้น พรรคชาติไทยพัฒนาที่มีความเห็นว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้น เช่น กระบวนการและขั้นตอนที่ได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคเกิดความลักลั่นไม่เท่าเทียมกัน บางคนได้มาจากในเขตเลือกตั้งของตนเอง ในขณะที่บางคนได้มาจากในเขตเลือกตั้งอื่น ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกพรรค จากสถิติปี ๒๕๕๘ มีประชาชนเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ๕,๑๒๗,๑๙๖ คน แต่มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งถึงเกือบ ๔๐ ล้านคน ทำให้ค่าเบี่ยงเบนระบบการคัดเลือกผู้สมัครเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ จึงจำเป็นต้องให้เวลาพรรคการเมืองรณรงค์ให้ประชาชนเข้าเป็นสมาชิกพรรคเพื่อจะได้มีโอกาสเข้าร่วมการใช้สิทธิ์ในขั้นตอนเบื้องต้นนี้ได้ ฯลฯ ดังนั้น หลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ นั้น จึงเป็นหัวใจสำคัญที่ไม่สามารถยกเว้นได้เลย ถ้าจะใช้ระบบการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election)

ดังนั้น เมื่อประมวลอุปสรรคปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามที่กล่าวมาทั้งหมดตั้งแต่เบื้องต้น ประกอบกับความไม่พร้อมในทุกด้าน ที่จะนำระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) นี้มาใช้ทันที กระทบจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้ ให้นำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. หมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง มาตรา ๔๗ เดิมที่เสนอโดยกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กลับมาบัญญัติไว้ใน บทเฉพาะกาล มาตรา ๑๓๕/๑ แทน โดยตัดข้อความในมาตรา ๑๓๕/๑ ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งเพิ่มไว้ใหม่ทั้งหมด ดังนั้นบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๓๕/๑ ที่เกิดขึ้นใหม่ จึงขอเสนอแนะเป็นดังต่อไปนี้ **“ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้รับฟังความคิดเห็นจากสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”**นอกจากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันไป โดยมีเหตุผลเพิ่มเติม ดังนี้

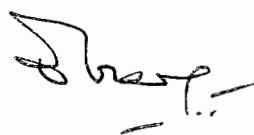
ประการแรก คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้ไตร่ตรองจนตกผลึกว่าร่างพระราชบัญญัติฯ มาตราดังกล่าวนี้ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเมืองปัจจุบัน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และไม่ยุ่งลำบากนักที่พรรคการเมืองจะปฏิบัติได้

ประการที่สอง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็จะได้ระบบการคัดเลือกผู้สมัครเบื้องต้นเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค (Primary Election) ในการเลือกตั้งครั้งถัดไป

ประการสุดท้าย ประชาชน พรรคการเมืองและสมาชิกพรรคการเมือง จะได้มีเวลาเตรียมความพร้อมรองรับกับระบบใหม่ไว้ เช่น ประชาชนจะได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคที่มีอุดมการณ์เดียวกันหรือกับผู้สมัครที่ตนนิยม จึงจะได้มีส่วนร่วมในการลงคะแนนเบื้องต้น พรรคการเมืองเร่งหาสมาชิก ทำกิจกรรมให้เป็นที่ยอมรับ ตั้งสาขาพรรคและตัวแทนพรรคให้ครบทุกเขตเลือกตั้ง ฯลฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

หัวหน้าพรรคชาติไทยพัฒนา